

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.21.152/2020/7.

A tanács tagjai: Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit a tanács elnöke
Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna előadó bíró
Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

A felperes: felperes (cím2.)

A felperes jogi képviselője:

Dr. Vincze Gyula ügyvéd (cím 3)

Az alperes: alperes (cím1.)

Az alperes képviselője:

Kun és Varga Ügyvédi iroda (cím4, ügyintéző dr. Kun Olivér ügyvéd)

A per tárgya: Kapcsolattartás módosítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 11.Pf.20.287/2020/9.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Járásbíróság 13.P.20.248/2019/97.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezi, és a folyamatos kapcsolattartás helyszínének kijelölésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzi. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a feleket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az államnak felhívásra személyenként 35.000 (harmincötezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és az alperes (a továbbiakban: felek) élettársi kapcsolatából 2015. október 28. napján L utónevű gyermekük született.

[2] A felek életközösségének megszűnése után a jelen per alperese 2016. június 16-án szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránt pert indított. A felek között a szülői felügyelet kérdésében nem volt vita, a jelen per felperese viszontkeresetében – többek között – a kapcsolattartás szabályozását a gyermek harmadik életéve betöltéséig a gyermekjóléti központban, heti két órában kérte. Az ellenőrzött kapcsolattartás indokaként az apa pszichiátriai betegségére, mániás depressziójára és arra hivatkozott, hogy önkontrollját gyakran elveszíti, zavart elmeállapotba kerül, tör-zúz, az együttélés alatt tetteleg bántalmazta.

[3] A perben a felek egyezséget kötöttek a szülői felügyelet felperesi gyakorlásában, az alperest terhelő gyermektartásdíj mértékében. A kapcsolattartás kérdésében azonban nem tudtak megállapodni, a családterápia sem vezetett eredményre.

[4] A Szolnoki Járásbíróság 13.P.20.672/2018/8. számú, 2018. július 13-án hozott ítéletével a kapcsolattartást szabályozta: feljogosította az alperest, hogy a gyermekkel három éves koráig minden páratlan vasárnap 9-12 óra között, a harmadik életéve betöltése után minden páratlan vasárnap 9-18 óráig elvitellel kapcsolatot tartson. A másodfokú bíróság 2018. november 14-én jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[5] Az alperes a jogerős ítélet meghozatala után először 2018. december 23. napján vitte el a gyermeket. Az első kapcsolattartás alkalmával a felperes a rendőröket kihívta és érdeklődött, hogy köteles-e a gyermeket átadni. A rendőrök segítségével a konfliktus rendeződött, a december 26-i és a január 19-i kapcsolattartás megvalósult.

[6] Az alperes a január 27-i kapcsolattartásnál a gyermeket a nagyszülőhöz vitte. A felperes a visszavitel után a gyermek fenekén piros foltot, az orrán sérülést észlelt. Telefonált az alperesnek, a gyermekről készített fényképfelvételeket pedig átküldte a védőnőnek. A háziorvos a gyermeket másnap megvizsgálta. Az orvosi látlelet szerint a gyermek orrán ujjbegynyi halvány piros terület, a nyakán körben száraz ekcémás terület, homloka bal oldalán felszívódó haematoma látható. A végtagokon külsérelmi nyom nincs, a szemérem tájék sérülésmentes. A háziorvos a gyermeket orr-fül gégszetre és röntgenre utalta, a vizsgálat elváltozást nem mutatott ki. 2019. január 30-ra a gyermek felső ajka enyhén megduzzadt.

[7] A felperes 2019. január 29-én felkereste a gyermekjóléti szolgálatot és azt a tájékoztatást adta: az apa a kapcsolattartás alatt a gyermeket bántalmazta, a száján és a fenekén megsérült. A szolgálat felé jelzéssel élt a háziorvos és a védőnő is. A szolgálat esetmegbeszélést tartott, a gyermek védelmére tettek javaslatot. Január 27-ét követő egy hét múlva a gyermek az óvodában arról beszélt, hogy az alperes őt bántalmazta.

[8] A felperes feljelentése alapján a rendőrhatalóság védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére elkövetett könnyű testi sértés büntettének gyanúja miatt nyomozást rendelt el (Helység1/2/3/5-i Rendőrkapitányság 16.010/220/2019.bü.). Az eljárásban szerzett szakvélemény szerint a gyermek fenekén és orrán található sérülés a január 27-i eseményekkel összefüggésbe hozható. A sérülések kis erőbehatástól, de a környező tárgyakhoz történő ütdés következtében is keletkezhetnek. A rendőrhatalóság 2019. július 1-jén az eljárást megszüntette, mivel a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése.

[9] A felperes kérelmére 2019. február 4-én a Szolnoki Járásbíróság 4.Pk.50.049/2019/5. számú határozatával távoltartást rendelt el, az indokolás szerint a gyermek sérüléseit a látlelet bizonyította.

[10] A gyermek 2018 őszétől óvodás. Nehezen illeszkedett be, a szobatisztaságában is visszaesett, az intézmény óvoda pszichológusi véleményt kért. A gyermek 2018 novemberében egy másik óvodába került, ahol hamar beilleszkedett, de kezdetben a többi gyermeket bántalmazta. A beszélgetések eredményeként a magatartása megváltozott, de 2019

januárjában, őszén, a nyári szünet után a probléma ismét jelentkezett. A pszichológus megállapítása szerint a gyermeknél erős szeparációs szorongás észlelhető, korához és neméhez képest agresszív. A gyermekkel ezután klinikai szakpszichológus foglalkozott, az átlagnál kicsit nyugtalanabbnak, szorongóbbnak tapasztalta. A foglalkozásokon a bántalmazásról nem beszélt, tevékenységéből sem lehetett ennek tényére következtetni.

[11] Az adott per időtartama alatt a gyermek és az alperes között a kapcsolattartás elvitel nélkül, játszóházban valósult meg.

[12] A felperes 2019. október 1-jén tájékoztatta a bíróságot, hogy a gyermek a szakértői vizsgálat előtti napon az alperes szexuális magatartásáról beszélt. A 2019. november 8-i szakértői vizsgálat megállapította, hogy ilyen bántalmazásra utaló jelek nem találhatók.

[13] Az alperes 2020. év elején a 2019. január 27-i események miatt a felperes ellen feljelentéssel élt, indokolása szerint a gyermek sérüléseit a felperes okozta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[14] A felperes keresetében a kapcsolattartás rendezésének megváltoztatását kérte, a bíróság a kapcsolattartást ellenőrzött körülmények között, a Gyermekjóléti Központ Kapcsolattartási ügyeletén minden páros héten szombaton 10 és 12 óra között rendelve el.

[15] Keresete ténybeli alapjául előadta, hogy a szülő-gyermek viszony jó, kölcsönösen szeretik egymást, a gyermek várja a kapcsolattartásokat. Álláspontja szerint az elvitellel való kapcsolattartás azonban nem valósulhat meg, mivel az alperes az indulatait nem tudja féken tartani, bármikor bántalmazhatja a gyermeket. A korábbi rendezés megváltoztatást megalapozó körülményváltozásként a 2019. január 27-én történetekkel érvelt.

[16] Az alperes a kereset elutasítását kérte. A hivatkozott napon a gyermekkel kettesben kizárólag a gépjárművel való utazás alatt volt és nem bántalmazta. A kapcsolattartás alatt mindvégig a rokonoknál tartózkodtak, akik a bántalmazás tényét szintén tagadták.

Az első- és másodfokú ítélet

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletével a Helység1/2/3/5 Járásbíróság 13.P.20.672/2018/8. számú ítéletével szabályozott kapcsolattartást megváltoztatta és az alperest a gyermekével való kapcsolattartásra minden hónap első és második páros héten szombaton 10-12 óra közötti időtartamban a gyermekjóléti központban jogosította fel. Rendelkezett az előzetes tájékoztatásról, az elmaradt kapcsolattartás pótlásáról.

[18] Döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:181. § (2) bekezdésében meghatározott szempontokra, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 29/A. § (5) bekezdésére alapította. A Gyer. 29/A. §-a lehetőséget ad a felügyelt kapcsolattartás elrendelésére, amit a 27. § (6) bekezdés úgy definiál, hogy az elvitel jogával történő kapcsolattartás a gyermek érdekét veszélyeztető körülmény vagy felróható magatartás esetén vonható meg. Az elsőfokú bíróság ezért azt vizsgálta, hogy felmerült-e a gyermek érdekét veszélyeztető körülmény vagy olyan az alperes részéről tanúsított felróható magatartás, amely indokolja az előzményi ítélet szerinti kapcsolattartás korlátozását.

[19] Tényként megállapította, hogy a 2019. január 27-i kapcsolattartás után a gyermek fenekén piros folt (a védőnőnek küldött fénykép) és másnap az orra hegyén ujjhegynyi bőrpír (orvosi látélet) volt. A rendőrségi eljárásban beszerzett szakvéleményt aggálytalannak ítélte

és azt a felek sem tették vitássá. Ebből következően a gyermek sérülései az alperesi kapcsolattartással összefüggésbe hozhatók. A sérülések körülményeit (keletkezését) a perben kétségtelenül nem lehetett tisztázni. A felek ellentétes állításokat tettek és szemtanú sem volt.

[20] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél értékelte az óvodapedagógus beszámolóját a kislány bántalmazásra vonatkozó spontán előadásáról. Elfogadta a gyermeket kezelő klinikai szakpszichológus tanúvallomását: ha a gyermek a bántalmazásról a nevelőjének beszámol, az nagy valószínűséggel megtörténhetett, mivel a vele napi kapcsolatban álló személy felé nagyobb bizalommal van. Figyelembe vette a beszerzett pszichológus szakértői véleményt, amely szerint a gyermek kérdésre az apai bántalmazás tényét megemlítette. Kiemelten értékelte a gyermekorvos tanúvallomását a gyermek fenekén lévő piros folt emberi kéz formájára. Mindezekből alappal következtethető, hogy a gyermek orrán és fenekén lévő sérülések emberi ütés eredményeként keletkeztek.

[21] Az elsőfokú bíróság a sérülések ténye mellett hangsúlyosan értékelte az alperesnek az aggálymentes, a per egyéb adataival összhangban álló pszichológiai szakvélemény szerinti indulatosságát és robbanékonyságát. Az alperes ellen ismeretlen személy bántalmazása miatt eljárás volt folyamatban, a tettet megindokolni nem tudta. A felek a szakértő megállapításait ugyan vitatták, de azzal ellentétesen nem bizonyítottak.

[22] A gyermek érdeke a mindkét szülőjével való érzelmi kötődés megtartása, de az is, hogy biztonságban nevelkedjen, bántalmazása a biztonságos nevelkedés ellen hat. A kapcsolattartás módjának meghatározásakor tehát az a döntő, hogy a gyermek érdeke és védelme garantálható legyen, a peradatok pedig a felügyelt kapcsolattartás elrendelését indokolják.

[23] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta azzal, hogy az alperest a gyermekkel való kapcsolattartás minden páros héten vasárnap 9 órától 12 óráig illeti meg. A kapcsolattartás helyszínét a Helység1/2/3/5-i Játszóházban jelölte ki, ami az esedékes kapcsolattartás előtti napon való megállapodás hiányában a Helység1/2/3/5-i buszpályaudvaron levő játszóházra módosul. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[24] Rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. Az elsőfokú ítéletet a kapcsolattartás helyének, időtartamának meghatározásánál a gyermek érdekeit, az alperes által előadottakat méltányolva módosította. Megalapozottan értékelte az elsőfokú bíróság a kapcsolattartás újraszabályozását megalapozó körülményváltozás (jogalap) bizonyítottságát, helyesen döntött az általános bírói gyakorlatnak megfelelő kapcsolattartás gyermek érdekében álló korlátozásáról. A gyermek az alperes részéről történt bántalmazást az óvodában több alkalommal spontán módon megemlítette.

[25] Tévesen foglalt állást azonban abban, hogy a kapcsolattartás kizárólag a gyermekvédelmi szolgálat hivatalos helyiségében valósulhat meg. A szakvélemény megállapította, hogy az alperes személyiségszerkezete, időnkénti indulatosságra, robbanékonyságra, az agresszió elfojtására és ezzel kapcsolatos szorongásra utal, amely a gyermekre veszélyeztető lehet. szakértő a kapcsolattartás korlátozását megalapozó kóros pszichés elváltozást nem állapított meg, ezért nem indokolt a felügyelet melletti kapcsolattartás.

[26] Az elsőfokú bíróság a per időtartamára ideiglenes intézkedéssel egy játszóházban vasárnap 9-12 óráig szabályozta az alperes és a gyermek közötti kapcsolattartást. A felperes a másodfokú tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy ez a kapcsolattartási rend megfelelően működött, de az egészségügyi veszélyhelyzetre tekintettel az alperes és a gyermek nem tudtak találkozni minden vasárnap. A másodfokú bíróság mérlegelve a kialakult helyzetet, arra a meggyőződésre jutott, hogy az szolgálja a gyermek érdekét és biztonságát, ha az alperes

elvitel nélkül, a korábbi gyakorlatnak megfelelően egy játszóházban gyakorolja a kapcsolattartás jogát.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[27] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan a jogerős ítéletnek az elsőfokú bíróság ítéletére kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A jogerős ítélet jogszabálysértő voltát a Ptk. 4:178. § (1) bekezdése megsértésére alapította.

[28] Felülvizsgálati érvelése szerint az eljáró bíróságok a felperes érdekében erősen elfogultan jártak el, egyoldalúan értékelték a peradatokat, a tényállást teljes körűen nem tisztázták, a tanúvallomásokat tévesen értékelték. Az elsőfokú ítélet megalapozatlan, szakmaiatlan, logikátlan, tévesen értelmezte a tényeket és az alkalmazott jogszabályokat, hangsúlyosan a kiskorú gyermek és az alperes érdekét, sérti az elfogulatlan mérlegelés követelményét. A személyes előadások, a csatolt iratok, a rendőrségi eljárásban és a perben készült szakvélemények, a szakértők nyilatkozatai, a tanúvallomások értékelése elfogultságon alapul. Jogszabálysértő feljelentése értékelésének és az általa indítványozott tanúbizonyítás mellőzése. A felperes az előzményi perben az igazmondási kötelezettségét sem teljesítette és a távoltartás iránti nemperes eljárásban is valótlan nyilatkozatokat tett. Az alperes összességében az elsőfokú ítélet minden mondatát érdeksértőnek, szakmaiatlannak, jogszabálysértőnek minősítette.

[29] A jogerős ítélet nem fogadható el, a bántalmazás tényének megállapítása jogszabálysértő, nem bizonyított, erről a gyermek egyértelműen nem nyilatkozott (6., 7. oldal). Az alperes a szakvéleményt oldalanként és mondatonként vitatta (8., 9. oldal), rámutatott a szakvélemény ellentmondására (10. oldal). Az alperes hangsúlyozta, hogy a 73. sorszámú jegyzőkönyv tartalma bizonyítja: a felperes a gyermeket ellene neveli, folyamatosan befolyásolja. Részletesen idézte a jegyzőkönyvet (11., 12., 13. oldal) és kifejtette, hogy életközösségük alatt a felperes milyen magatartást tanúsított vele szemben (14., 15. oldal).

[30] Körülményei a gyermek fogadására megfelelőek: dolgozik, rendszeres jövedelemmel rendelkezik, a tartásdíjat is folyamatosan fizeti. A gyermek nevelésére alkalmas, veszélyeztető, felróható magatartást nem tanúsított, ezért az elvitellel megvalósuló kapcsolattartás joga nem vonható meg tőle (BH 2001.125.). A felperesnek a gyermeket tőle elidegenítő magatartása azzal a következménnyel járhat, hogy ellehetetlenül a felügyelet nélküli érdemi kapcsolattartás. A gyermek érdekében az áll, hogy a szülő-gyermek viszony fennmaradjon, a gyermek az apját a valóságnak megfelelően, ne az őt súlyosan negatívan megítélő anya hatásaként lássa.

[31] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta. Az alperes felülvizsgálati kérelmében egy megsértett jogszabályhelyet jelölt meg és egy eset döntésre hivatkozott, amelyek a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát nem alapozzák meg. A másodfokú bíróság a gyermek érdekében figyelembevételével módosította a kapcsolattartási szabályozást. Az alperes a gyermeket bántalmazta, a szakértők a viselkedésében egyértelműen veszélyhelyzetet láttak. Az eljáró bíróságok a peradatokkal összhangban, helyesen mérlegelték a bizonyítékokat. A gyermeket soha nem nevelte az alperes ellen, csak a biztonsága érdekében járt el.

[32] Végül hangsúlyozta, hogy az alperesnek vele és a családjával kapcsolatos nyilatkozatai nem felelnek meg a valóságnak, az ellene kezdeményezett eljárások eredménytelenül zárultak.

A Kúria döntése és jogi indokai

[33] A Kúria a jogerős ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

[34] A felülvizsgálati eljárás a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára vonatkozó rendkívüli perorvoslati eljárás [Pp. 406. § (1) bekezdés], ezért az előzményi eljárásban meghozott jogerős ítélet az adott eljárásban felülvizsgálattal nem támadható, a bizonyítékok kétségesse nem tehetők. A jelen ügyben tehát kizárólag a 2018. november 14. napja után történtek vehetők figyelembe, az elsőfokú bíróság jogszabálysértő eljárása érdemben nem vizsgálható [Pp. 413. § (1) bekezdés].

[35] A Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja tartalmazza a felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi elemeit. Az alperes anyagi jogi jogszabályhely megsértésére hivatkozott [Ptk. 4:178. § (1) bekezdés]. Eljárási jogszabályhely [Pp. 279. § (1) bekezdés] megjelölésének hiánya kizárta a bizonyítékok mérlegelésének, értékelésének felülvizsgálatát.

[36] A felülvizsgálati kérelem az érdemben elbírálgatható részében megalapozott, a jogerős ítélet a kapcsolattartás kijelölt helyszíne tekintetében az anyagi jogot sérti.

[37] A gyermekek jogairól szóló New Yorkban 1989. november 20-án kelt és a hazai jogrendbe az 1991. évi LXIV. törvénnyel beiktatott egyezmény 9. cikk 3. pontja szerint a gyermeknek joga van arra, hogy a tőle különélő szülőjével személyes kapcsolatot és közvetlen érintkezést tartson fenn, kivéve, ha ez a gyermek alapvető érdekével ellenkezik. Az egyezménnyel összhangban a Ptk. Negyedik Könyve a kapcsolattartást a különélő szülőt és a gyermeket megillető alapjogként definiálja [Ptk. 4:178. § (1) és (2) bekezdés], amely a vér szerinti kapcsolat fennmaradását és a szülőnek a gyermek életében való folyamatos jelenlétét, a szülő gyermek érzelmi viszony változatlanlanságát biztosító jogintézmény.

[38] A Ptk. 4:181. § (4) bekezdése a kapcsolattartás rendezésének megváltoztatásánál kizárólag a hatáskör megosztását szabályozza: ha a kapcsolattartás kérdésében a bíróság döntött, annak megváltoztatása a határozat jogerőre emelkedését számított két éven belül a bíróságtól kérhető. Az anyagi jog tehát a kapcsolattartás megváltoztatásánál feltételeket nem tartalmaz. A jogszabályi előírás hiánya azonban nem jelenti azt, hogy a kapcsolattartás módjának és mértékének megváltoztatása bármilyen indokkal vagy akár indok nélkül is előterjeszthető, azt a szülők a konfliktusok folyamatos generálása, illetve fenntartása érdekében egymással szemben fegyverként használják (Pfv.II.20.104/2019/5.).

[39] Az anyagi jogi előírás hiányában az ítélezési gyakorlat a szülői felügyelet megváltoztatása [Ptk. 4:170. § (1) bekezdés] törvényi feltételeit alkalmazza. A megváltoztatást kérő félnek – jelen esetben a felperesnek – tehát azt kellett kétségtelenül bizonyítania, hogy a jogerős ítélet meghozatala óta a körülmények megváltoztak és a korábbi rendezés megváltoztatása a gyermek érdekében áll (Pfv.II.20.502/2020/12.). A jogalap bizonyítottságát követően lehet a konkrét kapcsolattartási módról és időtartamról rendelkezni.

[40] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében tartalmilag azt sérelmezte, hogy a jogerős ítélet bizonyítottan ítélte a körülményváltozást (bántalmazás, pszichés állapot). A már kifejtettekre visszautalva a Kúria a bizonyítékok értékelését nem vizsgálhatta, az eljárás

bíróságok pedig a peradatok mérlegelésével jutottak arra a következtetésre, hogy az újrászabályozást megalapozó körülményeket a felperes bizonyította.

[41] Az elsőfokú bíróság – mivel az alperes felróható magatartását bizonyítottanak ítélte – kapcsolattartást az elvitel jogának megvonásával, ellenőrzött körülmények között rendelte el. A Kúria megjegyzi, hogy az elsőfokú bíróság a bántalmazást következtetéssel állapította meg, holott az ilyen súlyos alapjogi korlátozás csak kétségtelenül bizonyított többlettényállás alapján rendelhető el.

[42] A másodfokú bíróság a peradatokat újraértékelte és az alperes felróható magatartását bizonyíthatatlannak ítélte, de a felügyelt kapcsolattartás elrendelését indokolatlannak minősítette – ebben a körben módosította az elsőfokú bíróság rendelkezését – a csökkentett időtartam változatlan hagyása mellett speciális rendelkezést alkalmazott: az alperest a gyermekkel való együttlétre nem ellenőrzött körülmények között, de meghatározott helyszínen jogosította fel. A jogerős ítélet tehát a kapcsolattartást tartalmilag az elvitel jogának mellőzésével egy meghatározott, de szakemberek közreműködése nélküli helyszínre korlátozta.

[43] A Kúria nem fogadta el a jogerős döntésben meghatározott kapcsolattartási helyszín kijelölését.

[44] A kapcsolattartás keretjogszabály, annak tartalmát a törvény definiálja [Ptk. 4:180. § (1) bekezdés]. A szülők megállapodása hiányában a bíróság a peradatok mérlegelésével határozza meg ennek konkrét módját és idejét. A szabályozásnak meg kell felelnie a kapcsolattartás céljának: a gyermek alapvető érdeke és alapjoga, valamint a különélő szülő alapjoga érvényesülése, amit fő szabályként elsődlegesen a kapcsolattartás személyessége, a gyermek elvitelének a joga biztosít [Ptk. 4:180. § (1) bekezdés, Gyer. 27. § (3) bekezdés d) pont, (4) bekezdés]. Mindebből következően, a kapcsolattartás rendezésének fő szabálya a gyermek érdekében álló a személyes és az elvitel jogával gyakorolt kapcsolattartás, ez biztosítja a Ptk. 4:178. § (1) bekezdésében előírt közvetlenséget.

[45] Következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a gyermek alapjogát csak érdekében, a különélő szülő bizonyított felróható magatartása esetén (többlettényállás) lehet szűkíteni. Az intézményi ellenőrzött formában és módon történő szabályozásra a különélő szülő gyermeket veszélyeztető, a gyermek érdekével ellentétes magatartása adhat alapot. Ilyen magatartás hiányában a különélő szülőtől az elvitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg, kapcsolattartási joga nem korlátozható, a kapcsolattartás rendezésére a Ptk. 4:180. § (1) bekezdésében foglaltak irányadók (Pfv.II.20.752/1999. megjelent: BH 2001.125.).

[46] Kivételesen előfordulhat olyan helyzet, amikor a kapcsolattartásnál az elvitel nem a felróható magatartás miatt, hanem egyéb okból nem valósulhat meg: pl. a gyermek igen alacsony életkorú, esetleg beteg vagy egyéb módon korlátozott (ebben az esetben a jogosult általában a gondozó szülő lakásán tud kapcsolatot tartani), illetve a jogosult szülő sajátos élethelyzete. Az adott ügyben ilyen kivételes körülmények nem merültek fel, ezért az elvitel joga nem korlátozható.

[47] Összefoglalva: a gyermek érdeksérelme, a különélő szülő felróható magatartása és egyéb, kivételes élethelyzet hiányában az elvitel jogának korlátozása kizárt.

[48] A kapcsolattartás helyszínének mindenki számára nyitva álló, nyilvános térben való kijelölése sérti a kapcsolattartási alapjogot, a szülő- gyermek kapcsolat bensőséges és személyes jellegének törvényi meghatározását. Nincs anyagi jogi lehetőség „köztes megoldás” alkalmazására: a bírói mérlegelés eredménye nem terjedhet ki a helyszín kijelölésére, a bíróság nem írhatja elő, hogy a jogosult a kapcsolattartást hol és milyen programmal gyakorolja. Az ilyen szabályozás indokolatlan beavatkozás a szülő-gyermek

viszonyba és a korlátozást önmagában nem alapozza meg, hogy a per alatt a kapcsolattartásnak ez a módja működött.

[49] A Kúria indokoltnak tartja az alábbiak rögzítését is. Az eljáró bíróságok a korlátozást záró időpont meghatározása nélkül rendelték el. A korlátozás meghatározott időtartamhoz kötése – amennyiben az a gyermek érdekét nem sérti – az alapjog érvényesülését biztosítja.

[50] A kifejtettekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság a Ptk. 4:180. § (1) bekezdésének megsértésével rendelkezett a kapcsolattartás helyszínének kijelöléséről, ezért a Pp. 424. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet ebben a részben hatályon kívül helyezte és a kapcsolattartás helyszínének kijelölését mellőzte.

[51] A felek a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 83. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

[52] A Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése, a (3) bekezdés d) pontja és az 50. § (1) bekezdése szerint megállapított felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a Pp. 102. § (1) bekezdése, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján határozott.

[53] A felülvizsgálati kérelmet a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja szerint tárgyaláson bírálta el.

[54] A Kúria ítélete elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. február 16.

dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. a tanács elnöke, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró s.k.